

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 585. Quæ quantitas reddituum superfluorum impensorum in causas
profanas requiratur ad constituendum peccatum mortale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

in quart. dist. 15. q. 8. a. 2. in fine. Laym. Pirk. *ll. cit. &c.* Quanquam autem beneficiarios habere dominium superflorum restrictum tali pacto, recte probetur à posteriori ex eo, quod de bonis acceptis ex beneficiis per voluntatem ultimam disponere nequeant, ne quidem ad pias causas, sed ea relinquere debent ecclesiae suæ, ut habeatur *c. 1. b. t. & dicetur tit. seq.* ne aliás, si haberent dominium eorum absolutum omnino, ecclesia vindicando ea sibi, aut iis de ilius restandi adimento facultatem, faceret iis injuriam; licet id inquam, inde probaretur; non tamen ex inde recte videtur probari eorum obligationem impendendi superflua in pauperes, aut relinquendi ea ecclesiae esse obligationem Justitiae; cum etiam AA. hanc negantes admittere debeant obligationem ea post mortem relinquendi ecclesiae. De cætero, quod ecclesia seu Prelati ecclesiastici & superiores non rescindant donationes à beneficiariis ex abundantibus redditibus beneficiorum factas consanguineis, aut expensas in alios profanos usus; & quod restitutio talium bonorum ordinariè non fiat, oritur partim ex eo, quod sapientia discerni non possint bona & redditus superflui ab aliis, dum beneficiati omnes redditus beneficiorum suorum promiscue percipiunt. Partim ex eo, quod ista obligatio restituendi per oppositionem contrariae sententiae negantis illam ob authoritatem tot DD. sit probabilis, & in praxi impediatur. Unde nec ecclesia eam praecipiat. Ita Pirk. *b. t. n. 14. in fine* cum Tanner. *cit. d. 8. n. 232.*

Quæst. 585. Quæ quantitas reddituum superflorum impensorum in causas profanas ad constitendum peccatum mortale requiratur.

REsp. in hoc AA. convenire. Requiri majorem, quam quæ in materia furti sufficit ad lethalem culpam, ait Molin. *l. c. d. 144. §. prior verò.* Coninck. *d. 27. de caritar. du. 11. n. 192.* censer in ordine ad hoc notabilem quantitatem esse tertiam, quartam, vel quintam partem reddituum superflorum. Quod ita indeterminatim dictum esse nimis laxum reputat de Lugo. *d. 4. n. 42.* & omnes dicti rospiccare eum mortaliter, qui ex superfluis 30000. aureorum impenderet in parasitos & ludos 4000. ipse verò inhærens suis principiis, nimisrum quod obligatio impendendi ea in causas piis sit tantum ex virtute religionis, ait majorem quantitatem requiri, quam in materia Justitiae. Verum quidquid sit de hoc, sive obligatio sit Justitiae, sive Religionis, sive caritatis alteriusve præcepti, attendi debet in hoc ad majorem vel minorē quantitatē residitorum, ut dicatur pars aliqua esse vel non esse sufficiens ad materiam gravem, ut facetur ipse de Lugo cum Molin. Quem vide magis id ipsum specificantem.

Quæst. 586. Quinam hic veniant nomine pauperum vel eorum, in quos superflua erogando satisfaciant beneficiati, sive ea obligatio sit Justitiae, sive caritatis, sive ex speciali præcepto, & quo ordine ex iis bonis subveniendum pauperibus.

REsp. ad primum: nomine pauperum in hac materia veniunt personæ non tantum non habentes necessaria ad viatum & vestitum; sed etiam non habentes sufficientia ad decentiam statutus pro-

conditione & qualitate personæ. Unde etiam ex superfluis ecclesiasticis quandoque succurri potest. Duci, Marchioni, si egeat pro conservatione statutus sui, ut de Lugo *de 7. & 7. d. 4. n. 37.* Ita etiam possunt consanguineis & familiaribus, quantum requiritur ad decentiam statutus illorum, non tamen eundem extollendo ad maiorem splendorem, suppeditare ex iisdem redditibus. D. Thom. *2. 2. q. 32. a. 6.* Fagn. *in c. ult. b. t. n. 18. & 19.* Nav. *cit. q. 1. mon. 27.* Molin. *tr. 2. d. 146. n. 5.* de Lugo *l.c.* Laym. *l.c. n. 3. in fine.* Pirk. *n. 14.* Quod ipsum tamen limitant Molin. Nav. Laym. hac ratione: nisi alia longè maiores necessitates aliorum occurrant. Item veniunt liberi, non tantum legitimū, sed & illegitimū & spuri, quos alere tenetur & potest Clericus ex bonis ecclesiasticis, si alia bona non habeat, nec ipsi habeant, ut ex communī Abb. *inc. cum conjugatus. de Cler. conjung.* Molin. *l.c. n. ult.* Nav. *in comment. de spol. Cleric. §. 14. n. 11.* Azor. *p. 3. l. 7. c. 10. q. 10.* Barbos. *Jur. eccl. l. 3. c. 17. n. 35. & 39.* Pet. Barbos. *in l. 1. ff. sol. mar. p. 4. n. 133.* Laym. *l.c. n. 5.* Pirk. *l.c.* quia illud est opus misericordia & pietatis erga liberos. Unde & filiae suæ ex iis dotem conferre potest, si aliunde non habeat; quia dos juncta Bartol. *in l. uxorem. §. pater naturalis ff. de legat.* succedit loco alimentorum. Pirk. *l.c.* citatis iisdem Molin. Azor. Barbos. Laym. Secus est, seu pater ex bonis ecclesiasticis dotem dare nequit, si bona patrimonialia habet, uti nec liberi ex illis alii possunt, si bona sufficientia v.g. adventitia à matre habeant; quia tunc non sunt egentes. Laym. *cit. n. 5.* Quin & patrem beneficiariorum habentem bona patrimonialia non posse ex bonis beneficialibus alere filium in studiis; quia ad hoc eum alere, seu sumptus ministrare non tenetur; posse vero Clericum fratri suo vel ali consanguineo suo ad hoc ministrare sumptus, eti id facere posset eorum pater, sed nollet; quia in ordine ad studendum tales sunt egentes, si bona propria non habent, tradit Pirk. *l.c.* citans Nav. *l. 3. tit. 1. cons. 2. & Laym. n. 5.* quia tamen posterior de hoc nihil. Ac denique veniunt quoque in hac materia nomine pauperum causæ pia & omnia opera pia, quæ in cultum Dei tendunt, exercendamque misericordiam tam spiritualem quam corporalem. Sanch. *conf. mor. l. 2. c. 2. du. 28. n. 11.* de Lugo. *d. 4. n. 37.* Pirk. *b. t. n. 15.* cum citatis à se D. Thom. & Fagn. sicut & è contra nomine causarum piarum veniunt pauperes. Reifensf. *b. t. n. 66.* item loca pia, ut ecclesia, capella, monasteria, hospitalia, confraternitates, quin & ut Sanch. *l. c.* collegia, in quibus rudimenta literaria docentur; cum talia docere sit opus misericordia.

2. Resp. ad secundum: tametsi beneficiarius satisfaciat obligacioni suæ dicta superflua impendendo in aliquam ex dictis causis piis, pro diversitate tamen circumstantiarum tenetur servare ordinem aliquem inter eas, succurrendo potius & prius unquam alteri. Et primò quidem, si adsint in gravi vel extrema necessitate constituti, iis omnium primò succurrere debet, ita ut non satisfaciat obligacioni suæ, si iis præteritis in loca pia aliasque causas piis impendat illa, nisi constet dictis pauperibus aliunde provideri, prout constat ex variis textibus Juri, quibus pauperes aliis causis piis ita præferuntur, ut etiam collata locis piis, exigente necessitate, jubeantur erogari pauperibus, *Can. aurum. 12. q. 2. Can. gloria Episc. ead. cans. & q. in summar.* Inter pauperes ii preferendi, qui magis agent, juxta e. consideranda. *dist. 8.* Inter æqualiter egentes ii, qui men-